

Minister Funduszy i Polityki Regionalnej

Warszawa, data: 14 maja 2025 r.

znak sprawy: DPT-VIIa.054.1.2025.EA

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: odpowiedzi na interpelację nr 9385 Pana Posła Dariusza Mateckiego

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację na temat wdrażania Mechanizmów Finansowych: EOG i Funduszy Norweskich w Polsce, przedstawiam następujące informacje.

Głównymi celami Funduszy Norweskich i EOG są:

1. Zmniejszanie różnic ekonomicznych i społecznych w obrębie EOG;
2. Wzmacnianie stosunków dwustronnych pomiędzy państwami-darczyńcami a państwem-beneficjentem.

Ze względu na mniejszą skalę wsparcia w porównaniu do środków UE działania realizowane w ramach Funduszy Norweskich i EOG mają często charakter „pilotażowy” – np. wyprzedzający założenia programów finansowanych ze środków z UE (m.in.: koncentracja na tematach związanych ze środowiskiem, zaadresowanie unikalnych problemów czy obszarów badawczych, realizacja innowacyjnych projektów np. w obszarze więziennictwa, wspieranie przedsiębiorczości kobiet, rozwój małych i średnich miast, zwiększanie dostępności i włączenia społecznego). Niszowy i innowacyjny charakter pozwala wypełniać luki w finansowaniu z innych środków, a jednocześnie realizować projekty wyróżniające się nowatorskim podejściem lub rozwiązaniami. Skala oddziaływania realizowanych programów jest szersza niż ich bezpośrednie efekty. Dużą wartość w tym obszarze przynoszą projekty predefiniowane, które są ukierunkowane na obszary wymagające wsparcia, np. poprzez tworzenie pilotażowych rozwiązań, standardów i dobrych praktyk. Jednak największa część

środków jest przekazywana na projekty, które zdobyły największą ilość punktów w konkursach organizowanych przez Operatorów Projektów.

4 edycje Funduszy Norweskich i EOG w Polsce:

Edycje		Alokacja Polska (brutto)	liczba projektów
zakończona	I edycja: 2004-2009	533,1 mln euro	ponad 1 400
zakończona	II edycja: 2009-2014	578,1 mln euro	ponad 1 300
w trakcie rozliczania	III edycja: 2014-2021	809,3 mln euro	ponad 900
Negocjacje/ programowanie	IV edycja: 2021-2028	924,9 mln euro	

IV edycja Funduszy Norweskich i EOG – główne informacje:

W dniu 23 kwietnia 2025 r. zostały podpisane Memoranda of Understanding między Rzeczpospolitą Polską a krajami EFTA w sprawie przyznania środków na kolejną edycję Funduszy Norweskich i EOG. Jednocześnie rozpoczął się okres programowania środków. Zakres programów oraz przewidzianych konkursów będzie znany najwcześniej w 2026 r.

III edycja Funduszy norweskich i EOG – główne informacje:

Budżet III edycji Funduszy Norweskich i EOG wynosił 2 801,80 mln euro. Wsparcie przyznano 15 państw-beneficjentom (państwom UE, które wstąpiły do niej od maja 2004 r. oraz Grecji i Portugalii). Polska, z alokacją 809,3 mln euro, podobnie jak w poprzednich edycjach była największym beneficjentem tych środków.

Za koordynację wdrażania Funduszy Norweskich i EOG w Polsce – jako Krajowy Punkt Kontaktowy – odpowiada Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej. Współpracuje przy tym z Biurem Mechanizmów Finansowych w Brukseli. Poszczególne programy III edycji Funduszy były wdrażane przez polskie instytucje publiczne jako Operatorów Programów. Wyjątek stanowią, podobnie jak w poprzednich edycjach Funduszy, obszary „Społeczeństwo obywatelskie” oraz „Dialog społeczny – godna praca”, które zarządzane były przez darczyńców (odpowiednio przez Biuro Mechanizmów Finansowych w Brukseli oraz Innovation Norway). Wsparcie dla sektora NGO w ramach Funduszy Norweskich i EOG było realizowane bezpośrednio przez Donorów. Zostały wdrożone dwa fundusze – Krajowy Fundusz NGO (wdrażany przez Fundację Batorego) oraz Regionalny Fundusz NGO (realizowany przez FRDL).

W ramach III edycji Funduszy Norweskich i EOG ogłoszono 42 nabory wniosków o dofinansowanie na kwotę ponad 500 mln euro. Złożono w prawie 3600 wniosków. Zrealizowano ponad 900 projektów.

Wdrażanie Funduszy Norweskich i EOG przez NGO w ramach III edycji:

Zgodnie z dokumentami programowymi (Memorandum of Understanding i Regulacjami dot. wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego na lata 2014-2021) Program Aktywni Obywatele finansowany z ww. środków zarządzany był w Polsce przez państwa: Islandię, Lichtenstein i Norwegię za pośrednictwem swojego biura w Brukseli – Biuro Mechanizmów Finansowych (BMF), które było instytucją zarządzającą i odpowiadającą za wdrożenie programu Aktywni Obywatele w Polsce. BMF bezpośrednio podpisało umowy dotyczące wdrażania z operatorami funduszy:

- Program Aktywni Obywatele - Fundusz Krajowy – prowadzony był przez konsorcjum Fundacji im. Stefana Batorego (lider), Fundacji Stocznia i Fundacji Akademia Organizacji Obywatelskich. Fundusz wynosił 33,2 mln euro.
- Program Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny – prowadzony był przez konsorcjum Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej (lider), Fundacji Edukacja dla Demokracji i Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego. Fundusz wynosił 26 mln euro.

Programy III edycji Funduszy Norweskich i EOG (2014-2021) w Polsce:

Program	Operator	Partner Programu (DPP)
Rozwój przedsiębiorczości i innowacje	Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	Innovation Norway
Rozwój Lokalny	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej	Norweski Związek Władz Lokalnych i Regionalnych (KS), Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD)
Badania naukowe podstawowe	Narodowe Centrum Nauki	Narodowa Rada Nauki
Badania naukowe stosowane	Narodowe Centrum Badań i Rozwoju	Narodowa Rada Nauki
Edukacja	Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji	Norweska Agencja Współpracy Międzynarodowej na Rzecz Poprawy Jakości Kształcenia w Szkolnictwie Wyższym (DIKU), Islandzkie Centrum Badań (RANNIS), Agencja ds. Kształcenia Międzynarodowego w Liechtensteinie (AIBA)
Środowisko, Energia i Zmiany	Ministerstwo Klimatu z Narodowym	Norweska Dyrekcja ds. Zasobów Wodnych i

Klimatu	Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	Energii, Norweska Agencja Środowiska, Krajowa Agencja ds. Energii Islandii
Kultura	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	Norweska Rada Sztuki oraz Norweski Dyrektoriat ds. Dziedzictwa Kulturowego
Zdrowie	Ministerstwo Zdrowia	Norweski Dyrektoriat ds. Zdrowia
Sprawiedliwość	Ministerstwo Sprawiedliwości	Norweska Służba Więzienna
Sprawy Wewnętrzne	MSWiA	Norweskie Ministerstwo Sprawiedliwości i Bezpieczeństwa Publicznego oraz Norweski Dyrektoriat Obrony Cywilnej Planowania Kryzysowego (DSB)
Fundusz Współpracy Dwustronnej	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej	n/d
Pomoc Techniczna	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej	n/d
Fundusz na rzecz Społeczeństwa Obywatelskiego	Fundacja im. Stefana Batorego oraz Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej, nadzorowane bezpośrednio przez Biuro Mechanizmów Finansowych (BMF)	n/d
Social Dialogue – Decent Work	Innovation Norway	n/d

W załączniku znajduje się szczegółowa lista projektów wdrażanych przez stronę polską pobrana z bazy GRACE prowadzonej przez Biuro Mechanizmów Finansowych.

Wydatki w ramach 3 zrealizowanych do tej pory edycji Funduszy Norweskich i EOG:

Fundusze Norweskie i EOG I edycja (2004-2009)

Nazwa priorytetu	Kwota środków wydatkowanych pochodzących z Mechanizmów Finansowych - stan na 31.12.12 (grant w EUR)
2.1 Ochrona środowiska, w tym środowiska ludzkiego	87 951 876
2.2 Promowanie zrównoważonego rozwoju	11 370 006
2.3 Ochrona kulturowego dziedzictwa europejskiego	84 494 618
2.4 Rozwój zasobów ludzkich	24 668 885
2.5 Opieka zdrowotna i opieka nad dzieckiem	55 807 948
2.6 Badania naukowe	21 838 607
2.7 Wdrażanie przepisów z Schengen	98 440 783
2.8 Ochrona środowiska- zdolności administracyjne	7 767 752
2.9 Polityka regionalna i działania transgraniczne	14 150 323
2.10 Pomoc techniczna przy wdrażaniu AQ	2 214 711
Fundusz Badań Naukowych	20 333 255
Fundusz NGO	35 864 410
TA Pomoc Techniczna	7 009 758
Fundusz Współpracy Kulturalnej	8 768 377
Fundusz Stypendialno-Szkoleniowy	11 270 310
Fundusz Kapitału Początkowego	1 823 871
Razem: projekty i granty	493 775 490

Fundusze Norweskie i EOG II edycja (2009-2014)

Nazwa programu	Kwota środków wydatkowanych pochodzących z Mechanizmów Finansowych - stan na 31.12.19 (grant w EUR)
PL01 Fundusz Pomocy Technicznej& Fundusz Współpracy Dwustronnej	8 464 972
PL02 Ochrona różnorodności biologicznej i ekosystemów	19 985 930
PL03 Wzmocnienie monitoringu środowiska oraz działań kontrolnych	14 386 193
PL04 Oszczędzanie energii i promowanie odnawialnych źródeł energii	129 804 956
PL06 Lokalne i regionalne inicjatywy na rzecz zmniejszenia nierówności i promowania spójności społecznej	9 049 500
PL07 Poprawa i lepsze dostosowanie ochrony zdrowia do trendów demograficzno-epidemiologicznych	55 173 007

PL08 Konserwacja i rewitalizacja dziedzictwa kulturowego i naturalnego	67 964 503
PL09 Promocja różnorodności w kulturze i sztuce w ramach europejskiego dziedzictwa kulturowego	10 673 865
PL10 Program stypendialny EOG & Norwesko-polski program stypendialny	14 286 228
PL12 Norwesko-Polska Współpraca Badawcza	60 319 431
PL13 Ograniczanie społecznych nierówności w zdrowiu	16 472 929
PL14 Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i przemocy ze względu na płeć	3 374 770
PL15 Współpraca w obszarze Schengen oraz walka z przestępczością transgraniczną i zorganizowaną, w tym przeciwdziałanie handlowi ludźmi oraz migracjom grup	8 188 684
PL16 Budowanie potencjału instytucjonalnego i współpraca w obszarze wymiaru sprawiedliwości/Poprawa skuteczności wymiaru sprawiedliwości	11 596 210
PL17 Wsparcie służby więziennej, w tym sankcji pozawięziennych	10 948 560
Global Fund for Decent Work and Tripartite Dialogue (PA22) - bezpośrednio wdrażany przez Darczyńców	3 065 320
Green Industry Innovation (PL18) - bezpośrednio wdrażany przez Darczyńców	11 292 928
Funds for NGO (PL05) - bezpośrednio wdrażany przez Darczyńców	35 486 100
Razem	490 534 085

Fundusze Norweskie i EOG III edycja (2014-2021)

Nazwa programu	Kwota środków wydatkowanych pochodzących z Mechanizmów Finansowych - stan na 31.04.25 (grant w EUR)
Badania stosowane	65 421 896
Badania podstawowe	48 441 389
Edukacja	19 065 169
Fundusz Pomocy Technicznej	7 926 457
Fundusz Współpracy Dwustronnej	24 477 722
Kultura	70 218 558
Rozwój lokalny	107 977 306
Rozwój przedsiębiorczości i innowacje	78 590 677
Sprawiedliwość	55 122 525

Sprawy wewnętrzne	18 666 832
Środowisko, Energia i Zmiany Klimatu	139 353 984
Zdrowie	12 001 956
Społeczeństwo obywatelskie - bezpośrednio wdrażany przez Darczyńców	60 142 500
Dialog społeczny - Godna praca - bezpośrednio wdrażany przez Darczyńców	5 120 000
Razem	712 526 970

Szczegółowe, ogólnodostępne informacje nt. Funduszy Norweskich i EOG są zamieszczane na stronie funduszy norweskich i EOG: <https://www.eog.gov.pl/> oraz na stronach Operatorów Programów.

Dane kontaktowe do Operatorów Programów:

Rozwój lokalny

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej

Departament Programów Pomocowych

tel. +48 22 273 77 91

e-mail rozwojlokalny@mfi.pr.gov.pl

www.eog.gov.pl/strony/zapoznaj-sie-z-funduszami/rozwoj-lokalny/

Rozwój przedsiębiorczości i innowacje

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości

Departament Koordynacji Wdrażania Programów

tel. +48 22 432 80 80 +48 22 432 71 25

e-mail info@parp.gov.pl

www.parp.gov.pl/funduszenorweskie

Badania podstawowe

Narodowe Centrum Nauki

Zespół ds. Funduszy Norweskich

tel. +48 12 341 90 03

e-mail biuro@ncn.gov.pl

www.ncn.gov.pl/eeanorwaygrants

Badania stosowane

Narodowe Centrum Badań i Rozwoju

Dział Współpracy Międzynarodowej

tel. +48 22 39 07 401

e-mail norwaygrants@ncbr.gov.pl

www.ncbr.gov.pl/

Edukacja

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Biuro Programów Zewnętrznych i Międzysektorowych

Zespół Programu Edukacja
tel. +48 22 46 31 650
e-mail edukacja.eog@frse.org.pl
education.org.pl/

Środowisko, energia i zmiany klimatu

Ministerstwo Klimatu i Środowiska przy wsparciu Narodowego Funduszu
Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
Departament Funduszy Europejskich
tel. +48 22 369 28 23
e-mail mfeog@klimat.gov.pl
www.gov.pl/klimat/mf-eog

Kultura

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Departament Funduszy i Spraw Europejskich
tel. +48 22 69 25 410
e-mail dfe@mkidn.gov.pl
eogkultura.mkidn.gov.pl/pages/pl/strona-glowna.php

Zdrowie

Ministerstwo Zdrowia
Departament Oceny Inwestycji
tel. +48 882 354 588
e-mail dep-doci@mz.gov.pl
zdrowie.gov.pl/fn

Sprawiedliwość

Ministerstwo Sprawiedliwości
Departament Strategii i Funduszy Europejskich
tel. +48 22 23 90 265
e-mail nmf@ms.gov.pl
funduszenasprawiedliwosc.ms.gov.pl/nmf-2014-2021/

Sprawy wewnętrzne

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
Departament Funduszy Europejskich
tel. +48 22 601 42 48
e-mail fundusze.kontakt@mswia.gov.pl
fundusze.mswia.gov.pl/

Dialog społeczny i godna praca

Royal Norwegian Embassy Commercial Section I
Innovation Norway
Warta Tower
Chmielna 85/87
00-805 Warszawa
www.innovasjon Norge.no/en/start-page/eea-norway-grants/

Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy

Fundacja im. Stefana Batorego (Obszar 2 i 3) – lider konsorcjum
ul. Sapieżyńska 10a 00-215 Warszawa

tel.: (+48) 22 536 02 00
e-mail aktywniobywatele@batory.org.pl
Fundacja Stocznia (Obszar 1)
Plac Zamkowy 10
00-277 Warszawa
tel.: (+48) 22 827 01 05
e-mail aktywniobywatele@stocznia.org.pl
Fundacji Akademia Organizacji Obywatelskich (Obszar 4)
tel.: (+48) 22 550 28 10
tel.: (+48) 664 098 691
e-mail aktywniobywatele@faoo.pl
aktywniobywatele.org.pl/

Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny

Kontakt z konsultantami i konsulantkami regionalnymi:

e-mail i numery telefonów: aktywniobywatele-regionalny.org.pl/kontakt/
aktywniobywatele-regionalny.org.pl/

Operatorem Funduszu Regionalnego jest konsorcjum w składzie:

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej (lider),

ul. Edwarda Jelinka 6, 01-646 Warszawa

e-mail: zarzad@frdl.org.pl

<https://frdl.org.pl/>

Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego,

ul. Kopernika 17, 00-359 Warszawa

e-mail: frsi@frsi.org.pl

<https://frsi.org.pl/>

Fundacja Edukacja dla Demokracji

ul. Nowolipie 9/11, 00-150 Warszawa

e-mail: biuro@fed.org.pl

<https://fed.org.pl/>

Z poważaniem

z up. Ministra

Konrad Wojnarowski

Podsekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

Załączniki:

**Lista projektów zrealizowanych w 3 edycji Funduszy Norweskich i EOG
w ramach programów koordynowanych przez instytucje polskie.**